

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет водного господарства та природокористування

Національний університет водного господарства та природокористування

**Навчально-науковий інститут
Економіки та менеджменту**

Кафедра фінансів і економіки природокористування

06-03-123

Методичні вказівки

до практичних та лабораторних занять з дисципліни
«Фінансово-економічна діяльність суб'єктів господарювання»

для студентів за спеціальністю 8.18010014
«Управління фінансово-економічно безпекою»
денної та заочної форм навчання

Рекомендовано методичною комісією за спеціальністю 8.18010014 «Управління фінансово-економічно безпекою»
Протокол № 2 від 25.09.2015

РІВНЕ 2016

Методичні вказівки до практичних та лабораторних занять з дисципліни «Фінансово-економічна діяльність суб'єктів господарювання» для студентів за спеціальністю 8.18010014 «Управління фінансово-економічно безпекою» денної та заочної форм навчання /Акімова Л.М., Федина К.М. – Рівне: НУВГП, – 2016.– 29 с.

Упорядник: Л.М. Акімова к.е.н., доцент кафедри фінансів і економіки природокористування.

К.М. Федина, асистент кафедри фінансів і економіки природокористування

Відповідальний за випуск: В.І. Павлов, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів і економіки природокористування.

ЗМІСТ

1. Загальні вказівки	3
1.1. Загальні рекомендації до вивчення дисципліни	3
1.2. Мета і завдання викладання дисципліни	3
1.3. Рекомендована література	4
2. Методичні рекомендації до самостійної підготовки та проведення окремих практичних занять	5
2.1. Змістовий модуль 1. Основи фінансово-економічної діяльності суб'єктів господарювання	5
Тема 1. Основи фінансово-економічної діяльності суб'єктів господарювання	5
Тема 2. Сутність суб'єкта господарювання та основні напрями економічної політики держави у сфері господарювання	7
Тема 3. Формування власного капіталу підприємств	10
Тема 4. Внутрішні джерела фінансування підприємств	12
Тема 5. Ресурси, що використовуються у фінансово-економічній діяльності підприємства	13
2.2. Змістовий модуль 2. Фінансово-економічна діяльність суб'єктів господарювання та формування позикового капіталу	16
Тема 6. Формування позикового капіталу суб'єктів господарювання	
Тема 7. Спеціальні форми кредитування суб'єктів господарювання	18
Тема 8. Планування фінансового оздоровлення підприємства	20
Тема 9. Оцінювання вартості підприємства	22
Тема 10. Фінансова діяльність підприємств у сфері зовнішньоекономічних відносин	24
Тлумачний словник термінів з дисципліни «Фінансово-економічна діяльність суб'єктів господарювання»	27

©Акімова Л.М., Федина К.М., 2016

© Національний університет
водного господарства

та природокористування, 2016

1. Загальні вказівки

1.1. Загальні рекомендації до вивчення дисципліни

Дисципліна «Фінансово-економічна діяльність суб'єктів господарювання» призначена для вивчення студентами за спеціальністю 8.18010014 «Управління фінансово-економічно безпекою» денної та заочної форм навчання.

Вивчення дисципліни охоплює організацію фінансової роботи підприємств всіх форм організації бізнесу, основні напрями управління фінансами підприємств на внутрішньому та зовнішньому ринках. Під час вивчення дисципліни студенти повинні оволодіти теоретичними та практичними навичками ефективної фінансової та економічної діяльності, результатом якої є підвищення прибутковості підприємства.

1.2. Мета і завдання викладання дисципліни

Метою навчальної дисципліни є формування у студентів системи знань і вмінь з теорії та практики організації фінансово-економічної діяльності суб'єктів господарювання.

Основними завдання вивчення дисципліни «Фінансово-економічна діяльність суб'єктів господарювання» є:

- вивчення змісту, основних понять, напрямків фінансово-економічна діяльність суб'єктів господарювання;
- оволодіння методами та інструментами фінансування суб'єктів господарювання. Здобуття навиків їх використання на практиці;
- ознайомлення з оцінюваннм вартості підприємства.

Після вивчення дисципліни студент повинен **знати**:

- зміст та основні напрями фінансово-економічної діяльності суб'єктів господарювання;
- способи і методи забезпечення ліквідності і фінансової рівноваги суб'єктів господарювання;
- методи формування власного і позичкового капіталу суб'єкта господарювання та управління ним;
- особливості фінансово-економічної діяльності суб'єктів господарювання різних організаційно-правових форм;
- форми кредитування суб'єктів господарювання;

- особливості планування фінансового оздоровлення підприємства;
- особливості організації діяльності підприємств у сфері зовнішньоекономічних зв'язків.

Після вивчення дисципліни студент повинні **вміти**:

- розв'язувати фінансові та економічні задачі, які моделюють практичні ситуації, що виникають у суб'єктів господарювання;
- розраховувати доцільність залучення позичкового капіталу у діяльність суб'єкта господарювання;
- розраховувати основні показники оцінки вартості підприємства.

Вивчення дисципліни «Фінансово-економічна діяльність суб'єктів господарювання» базується на знаннях, отриманих з таких навчальних дисциплін, як «Фінанси», «Фінанси підприємств», «Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва», «Фінансовий аналіз», «Бюджетна система», «Фінансовий ринок», «Ринок фінансових послуг», а отримані знання будуть використовуватись у подальшому при вивченні таких дисциплін: «Організація та управління фінансово-економічною безпекою», «Обліково-аналітичне забезпечення економічної безпеки на підприємстві», «Фінансовий менеджмент», «Інвестиційний менеджмент» та написанні магістерської роботи.

1.3 Рекомендована література

1. Акімова Л.М. Конспект лекцій з дисципліни «Фінансово-економічна діяльність суб'єктів господарювання» для студентів галузі знань 1801 «Специфічні категорії» спеціальність 8.18010014 «Управління фінансово-економічною безпекою» денної та заочної форми навчання 06-03-121 /Акімова Л.М. – Рівне: НУВГП, – 2016. – 57 с.
- 2.Базилінська О.Я. Фінансовий аналіз: теорія та практика : навч. посіб. / О.Я. Базилінська / – К.: ЦУЛ, 2009. – 328 с.
3. Біла О.Г. Фінансове планування і прогнозування : навч. посіб. / О.Г. Біла / – Львів 6 Компакт-ЛВ, 2009. – 108 с.
4. Головка В.І. Фінансово-економічна діяльність підприємства: контроль, аналіз та безпека : навч. посіб. / В.І. Головка, А.В. Мінченко, В.М. Шарманська / – К.: ЦНЛ, 2006. – 448 с.
5. Деева Н.М. Фінансовий аналіз: навч. посіб/ Н.М. Деева – К.: ЦУЛ, 2007. – 328 с.
6. Дікань Л.В. Фінансово господарський контроль /: навч. посіб/ Л.В. Дікань / – К.: Знання, 2010. – 327 с.

7. Корецька С.О. Аналіз виробничо-економічної діяльності автотранспортного підприємства: навч. посіб. / С.О. Корецька, В.А. Познаховський, Т.С. Карпан / – Рівне : НУВГП, 2013. – 158 с.

8. Костенко Т.Д. Економічний аналіз і діагностика стану сучасного підприємства: навч. посіб. / Т.Д. Костенко, Є.О. Підгора, В.С. Рижиков, В.А. Панков / – К.: ЦНЛ, 2005. – 400 с.

9. Любушин Н.П. Анализ финансово-экономической деятельности предприятия: учеб. посіб. для вузов / Н.П. Любушин, В.Б. Лещева, В.Б. Дьякова / под ред. Н.П. Любушина / – Москва: ЮНИТИ: ДАНА, 2002. – 312 с.

10. Павлов В.І. Фінанси підприємств: навч. посіб. Європейська кредитно-трансферна система навч. процесу / В.І. Павлов, Заячківська О.В. / – Рівне: НУВГП, 2010. – 250 с.

11. Сіменко І.В. Фінансовий аналіз: навч. посіб./ За ред. Т.Д. Косової, І.В. Сіменко / – К.: ЦУЛ, 2013. – 384 с.

12. Білик М.Д. Фінансовий аналіз: навч. посіб./ М.Д. Білик, О.В. Павловська, Н.М. Притуляк, Н.Ю. Невмержицька / – К.: КНЕУ, 2007. – 432 с.

13. Шило В.П. Аналіз фінансового стану виробничої та комерційної діяльності підприємства: навч. посіб. / В.П. Шило, Н.І. Верхоглядилова, С.Б. Ільїна, А.Г. Темченко/ – К.: Кондор, 2007. – 328 с.

14. Закон України «Про акціонерні товариства» від 17.09.2008 № 514-VI: остання редакція від 09.12.2015 р. [Електронний ресурс] Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/514-17>.

15. Господарський кодекс України: остання редакція від 20.09.2015 р [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.

16. Цивільний кодекс України: остання редакція від 30.09.2015 р [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.

2. Методичні рекомендації до самостійної підготовки та проведення практичних та лабораторних занять

2.1. Змістовий модуль 1. Основи фінансової діяльності та особливості формування капіталу суб'єктів підприємництва

Тема 1. Основи фінансово-економічної діяльності суб'єктів господарювання

План

- 1.1. Сутність фінансово-економічної діяльності суб'єктів господарювання.
- 1.2. Організація фінансової роботи суб'єктів господарювання.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Що таке фінансово-економічна діяльність суб'єктів господарювання?
2. Охарактеризуйте сутність фінансово-економічної діяльності суб'єктів господарювання?
3. Назвіть чинники, що характеризують організацію фінансової діяльності підприємства.

Література: [4, 8].

Тестові завдання :

1. Капітал підприємства характеризує...

- а) джерела фінансування придбання активів;
- б) майно підприємства, яке придбано за рахунок коштів власників;
- в) напрямки використання залучених підприємством фінансових ресурсів;

2. До абстрактного капіталу підприємства належать:

- а) власний капітал;
- б) оборотні активи;
- в) грошові кошти.

3. Власний капітал підприємства це:

- а) частина активів підприємства, що профінансована його кредиторами;
- б) частина майна, яка профінансована власниками корпоративних прав підприємства;
- в) вірної відповіді немає.

4. Про який підхід до визначення критеріїв прийняття фінансових рішень йде мова: «вартість фінансових інструментів визначається двома основними параметрами: ризиковістю та рентабельністю?»

- а) класичний;
- б) неокласичний;
- в) неоінституційний.

5. Теорія фінансування вивчає питання, щодо...

а) оптимізації процесу залучення фінансових ресурсів з погляду капіталоодержувача, за заданих напрямків інвестування та обсягів потреби в капіталі;

б) оцінки інвестиційної привабливості об'єктів вкладень;

в) вкладення коштів у інвестиції, очікувана рентабельність яких є вищою, ніж рівноважна рентабельність.

Завдання для розрахунків:

Задача 1

Визначити обсяги вхідних грошових потоків на підприємстві в рамках фінансової та інвестиційної діяльності (окремо), якщо відомі такі дані: підприємство отримало кредит у сумі 60 тис. грн.; у результаті емісії звичайних акцій на підприємство надійшло 120 тис. грн.; обсяг виручки від реалізації продукції становив 450 тис. грн, в тому числі ПДВ; підприємство отримало дивіденди від володіння корпоративними правами іншого підприємства 20 тис. грн.; реалізація майнових комплексів 50 тис. грн..

Задача 2

Визначити обсяги вхідних грошових потоків на підприємстві в рамках фінансової та інвестиційної діяльності (окремо), якщо відомі такі дані: реалізація необоротних активів на суму 40 тис. грн.; у результаті продажу дочірніх підприємств на підприємство надійшло 150 тис. грн.; обсяг виручки від реалізації продукції становив 440 тис. грн, в тому числі ПДВ; підприємство отримало дивіденди від володіння корпоративними правами іншого підприємства 50 тис. грн.; підприємство продало облігації внутрішньої державної позики 100 тис. грн..

Тема 2. Сутність суб'єкта господарювання та основні напрями економічної політики держави у сфері господарювання

План

- 1.1. Сутність суб'єкта господарювання.
- 1.2. Суб'єкти господарювання – інституційні одиниці національної економіки України.
- 1.3. Основні напрями економічної політики держави у сфері господарювання.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Охарактеризуйте суб'єктів господарювання.
2. Назвіть види господарських товариств.

3. Розкрийте сутність некомерційного господарювання.

4. Охарактеризуйте основні напрями економічної політики держави.

Література: [4, 10, 13, 15, 16].

Тестові завдання :

1. Суб'єкти господарювання залежно від кількості працюючих та доходів від будь-якої діяльності за рік можуть належати до суб'єктів:

- а) малого, середнього або великого підприємництва;
- б) приватного, акціонерного, командитного товариства;
- в) товариства з обмеженою відповідальністю, товариства з додатковою відповідальністю;
- г) вірної відповіді немає.

2. Ознаки інституційної одиниці:

- а) право самостійного володіння товарами та активами від власного імені та здатність приймати фінансові та інші зобов'язання від свого імені, а також укладати договори;
- б) здатність приймати самостійні економічні рішення і здійснювати господарську діяльність, за яку вона сама несе пряму відповідальність і відповідає перед законом;
- в) існування рахунків, включаючи фінансову та бухгалтерську звітність, а також статистичної звітності в разі необхідності;
- г) всі відповіді вірні.

3. Акціонерним товариством є:

а) є господарське товариство, що має зареєстрований капітал, поділений на частки, розмір яких визначається установчими документами, і несе відповідальність за своїми зобов'язаннями тільки своїм майном.

б) господарське товариство, зареєстрований капітал якого поділено на визначену кількість часток однакової номінальної вартості, корпоративні права за якими посвідчуються акціями.

в) є господарське товариство, зареєстрований капітал якого поділений на частки визначених установчими документами розмірів і яке несе відповідальність за своїми зобов'язаннями власним майном.

г) є господарське товариство, в якому один або декілька учасників здійснюють від імені товариства підприємницьку діяльність і несуть за його зобов'язаннями додаткову солідарну відповідальність усім своїм майном.

4. Товариством з обмеженою відповідальністю є

а) є господарське товариство, що має зареєстрований капітал, поділений на частки, розмір яких визначається установчими

документами, і несе відповідальність за своїми зобов'язаннями тільки своїм майном.

б) господарське товариство, зареєстрований капітал якого поділено на визначену кількість часток однакової номінальної вартості.

в) є господарське товариство, зареєстрований капітал якого поділений на частки визначених установчими документами розмірів і яке несе відповідальність за своїми зобов'язаннями власним майном.

г) є господарське товариство, в якому один або декілька учасників здійснюють від імені товариства підприємницьку діяльність і несуть за його зобов'язаннями додаткову солідарну відповідальність усім своїм майном.

5. Товариством з додатковою відповідальністю є:

а) є господарське товариство, що має зареєстрований капітал, поділений на частки, розмір яких визначається установчими документами

б) господарське товариство, зареєстрований капітал якого поділено на визначену кількість часток однакової номінальної вартості.

в) є господарське товариство, зареєстрований капітал якого поділений на частки визначених установчими документами розмірів і яке несе відповідальність за своїми зобов'язаннями власним майном

г) є господарське товариство, в якому один або декілька учасників здійснюють від імені товариства підприємницьку діяльність і несуть за його зобов'язаннями додаткову солідарну відповідальність усім своїм майном.

Завдання для розрахунків:

Задача 1

Обчислити показники обсягу виробництва і реалізації продукції фірмою за даними таблиці.

№ з/п	Показники	Сума	Умовні позначення
1	Обсяг виробництва, шт.	5000	Ni
2	Гуртова ціна виробу, грн..	1200	Цгурт
3	Обсяг незавершеного виробництва, грн. на початок року на кінець року	50000 37000	НЗВп.р НЗВк.р
4	Собівартість одного виробу, грн.	1000	Сi
5	Тривалість виробничого циклу, дні	12	Тц
6	Приріст залишків готової продукції на складах, шт.	60	
7	Коефіцієнт наростання затрат	0,62	Кнз

8	Кількість робочих днів у році	230	Д

Задача 2

Молокозавод виготовив і реалізував за рік 1 млн. літрів молока за середньої оптовою ціною 0,80 грн/л; 600000 л кефіру – за ціною 0,45 грн/л; 800000 порцій морозива – за ціною 0,5 грн. за порцію; 800000 банок сметани об'ємом в 0,5 л – за ціною 1,5 грн. за банку та іншу продукцію загальною вартістю 600000 грн. При цьому рівні витрати на виробництво продукції склали 2,8 млн. грн. З них 60 % припадає на вартість придбаного молока, 18 % – на амортизацію основних виробничих фондів.

Необхідно визначити обсяги товарної та чистої продукції.

Тема 3. Формування власного капіталу підприємств

План

- 3.1. Власний капітал його функції та складові.
- 3.2. Збільшення та зменшення зареєстрованого капіталу АТ.
- 3.3. Збільшення та зменшення зареєстрованого капіталу ТОВ.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Що таке власний капітал підприємства.
2. Охарактеризуйте функції власного капіталу.
3. Охарактеризуйте збільшення та зменшення зареєстрованого капіталу АТ.
4. Охарактеризуйте збільшення та зменшення зареєстрованого капіталу ТОВ.

Література: [1, 2, 5, 8, 14].

Тестові завдання :

1. Власний капітал – це:

- а) підсумок 1-го розділу активу балансу;
- б) підсумок 1-го розділу пасиву балансу;
- в) підсумок активу балансу.

2. Сума вкладів підприємства в його активи за номінальною вартістю згідно з засновницькими документами представляє собою:

- а) пайовий капітал;
- б) статутний капітал;
- в) резервний капітал;
- г) нерозподілений прибуток.

3. Розрізняють такі функції власного капіталу:

а) функція заснування та введення в дію підприємства, функція відповідальності та гарантії, захисна функція;

б) контролююча функція, захисна функція, стимулююча функція;

в) регулююча функція, фіскальна функція, рекламна функція;

г) немає правильної відповіді.

4. Власний капітал складається::

а) зареєстрований (пайовий) капітал та капітал у дооцінках;

б) резервний капітал, нерозподілений прибуток (непокритий збиток);

в) неоплачений капітал та вилучений капітал

г) всі відповіді вірні.

5. Інший додатковий капітал - це:

а) сума дооцінки необоротних активів, вартість активів, безкоштовно отриманих підприємством від інших юридичних або фізичних осіб;

б) капітал, який викуплений товариством у його учасників за фактичною собівартістю акцій власної емісії або часток;

в) сума, на яку вартість реалізації випущених акцій перевищує їхню номінальну вартість.

г) неоплачений капітал та вилучений капітал.

Завдання для розрахунків:

Задача 1

Використовуючи наведені дані провести комплексний аналіз використання основних засобів на підприємстві, а саме: фондвіддачу, фондоємність, фондоозброєність, коефіцієнт зносу, коефіцієнт придатності. На основі отриманих результатів зробити висновок. Доход (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) – 27553 тис. грн.; Первісна вартість основних засобів – 19450 тис. грн.; Сума зносу основних засобів – 2350 тис. грн.; Чисельність працівників – 2992 особи.

Задача 2

Розрахуємо балансовий курс акцій підприємства, якщо власний капітал підприємства характеризують такі наведені в балансі дані, тис. грн:

Актив		Пасив	
1. Необоротні активи	600	1. Статутний капітал	750
2. Оборотні активи	250	2. Додатковий вкладений капітал	30
		3. Інший додатковий капітал	50
		4. Нерозподілений прибуток	10

Баланс	850	Баланс	850

Тема 4. Внутрішні джерела фінансування підприємства

План

- 4.1. Сутність джерел фінансування підприємств.
- 4.2. Грошовий потік підприємства і його класифікація.
- 4.3. Основи управління грошовим потоком підприємства.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Охарактеризуйте джерела фінансування підприємств.
2. Охарактеризуйте вхідні та вихідні грошові потоки підприємства.
3. Розкрийте сутність управління грошовим потоком.
4. Здійсніть класифікацію загального грошового потоку підприємства.

Література: [1, 3, 5, 9].

Тестові завдання :

1. Джерела фінансування підприємств:

- а) власні фінансові ресурси;
- б) централізовані фінансові ресурси;
- в) залучені та позичені фінансові ресурси;
- г) всі відповіді вірні.

2. Залучені та позичені фінансові ресурси це:

- а) кошти благодійних фондів;
- б) доходи від емісії простих акцій;
- в) розміщення облігацій;
- г) амортизація.

3. Централізовані фінансові ресурси це:

- а) спеціальні фонди та програми;
- б) комерційні кредити;
- в) продаж активів;
- г) кошти державного бюджету і місцевих бюджетів.

4. Грошовий потік – це...

- а) результат руху коштів внаслідок операційної діяльності;
- б) результат руху коштів внаслідок інвестиційної та операційної діяльності;
- в) результат руху коштів внаслідок інвестиційної діяльності;
- г) результат руху коштів внаслідок інвестиційної, операційної та фінансової діяльності;

5. За ритмічністю надходження коштів Cash-flow є...

- а) регулярний та нерегулярний;
- б) постійний та непостійний;

- в) стабільний та змінний;
г) стабільний та тимчасовий.

Завдання для розрахунків:

Задача 1

Визначити *Cash-flow* від операційної діяльності підприємства за звітний період прямим методом за таких даних: Чиста виручка від реалізації продукції - 29310 тис. грн.. Надходження від емісії акцій становлять 150 тис. грн.. Інші грошові видатки для покриття операційних витрат, які не стосуються інвестиційної та фінансової діяльності на суму 30 тис. грн.. Інші грошові надходження, які не належать до інвестиційної та фінансової діяльності – 40 тис. грн.. Витрати на виробництво реалізованої продукції, пов'язані з виплатою грошових коштів – 800 тис. грн.. Сплачено податок на прибуток від операційної діяльності – 200 тис. грн.. Сплачено відсотків за користування позичками 20 тис. грн.. Доходи від інвестиційної діяльності – 850 тис. грн.. Грошові виплати за сировину – 8120 тис. грн.. Грошові видатки на утримання персоналу – 3500 тис. грн.

Задача 2

Визначити *Cash-flow* від операційної діяльності підприємства за звітний період прямим методом за таких даних: Чиста виручка від реалізації продукції – 8710 тис. грн. Надходження від емісії акцій становлять 150 тис. грн, у т. ч. на збільшення статутного капіталу було спрямовано 50 тис. грн. Витрати на виробництво реалізованої продукції, пов'язані з виплатою грошових коштів, – 700 тис. грн. Сплачено проценти за користування позичками 10 тис. грн. Сплачено податок на прибуток від операційної діяльності – 120 тис. грн.

Тема 5. Ресурси, що використовуються у фінансово-економічній діяльності підприємства

План

- 5.1. Перелік ресурсів, використовуваних у фінансово-економічній діяльності підприємств.
- 5.2. Земля – першооснова фінансово-економічної діяльності підприємств.
- 5.3. Трудові ресурси підприємства.
- 5.4. Специфічність підприємництва як фактору виробництва.

5.5. Інформація як ресурс XXI століття.

5.6. Капітал: сутність, особливості та складові елементи.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Назвіть ресурси, які використовуються у фінансово-економічній діяльності підприємств.
2. Охарактеризуйте трудові ресурси.
3. Охарактеризуйте підприємництво.
3. Розкрийте сутність інформаційного ресурса.
4. Охарактеризуйте сутність, особливості та складові елементи капіталу.

Література: [4, 9, 10].

Тестові завдання :

1. Ресурси виробництва – це

а) особливо важливі елементи чи об'єкти, які мають вирішальний вплив на можливість і результативність фінансово-економічної діяльності підприємств;

б) природні, трудові, соціальні ресурси що можуть бути залучені до виробничого процесу;

в) всі відповіді вірні

г) немає вірної відповіді.

2. Трудові ресурси – це:

а) частина працездатного населення, що за своїми віковими, освітніми, фізичними даними відповідає певній сфері діяльності.

б) офіційно зареєстроване населення відповідного регіону.

в) це сукупність фізичних осіб, які знаходяться з підприємством як з юридичною особою у відносинах.

г) всі відповіді вірні.

3. Інформаційні ресурси – це:

а) сукупність операцій з придбання та продажу довгострокових (необоротних) активів, а також короткострокових (поточних) фінансових інвестицій, які не є еквівалентами грошових коштів.

б) це загальна сума доходу підприємства від усіх видів діяльності, отриманого в грошовій, матеріальній або нематеріальній формах.

в) сукупність даних, організованих для ефективного отримання достовірної інформації.

г) це сукупність фізичних осіб, які знаходяться з підприємством як з юридичною особою у відносинах.

4. Персонал підприємства – це:

а) адміністративний і керівний персонал.

б) офіційно зареєстроване населення відповідного регіону.
в) це сукупність фізичних осіб, які знаходяться з підприємством як з юридичною особою у відносинах.

г) сукупність постійних працівників, що отримали необхідну професійну підготовку та мають досвід практичної діяльності.

5. Робітники залежно від відношення до процесу поділяються:

- а) службовці, спеціалісти, керівники.
- б) кваліфіковані не кваліфіковані;
- в) з досвідом роботи і без.
- г) спеціалісти, і співзасновки.

Завдання для розрахунків:

Задача 1

Обґрунтувати виробничу програму малого підприємства по виробництву металовиробів з точки зору забезпеченості металом, якщо на плановий період підприємством укладено договори на поставку металу в обсязі 8 т, а середня вага виробу 0,85 кг.

Коефіцієнти використання металу – 0,72.

30% відходів металу може повторно використовуватися у виробництві. На плановий період підприємство має доставити споживачам 7500 шт. металовиробів.

Задача 2

Розробити баланс робочого часу підприємства з розрахунку на одного робітника і визначити календарний табельний, максимально-можливий та плановий фонди робочого часу та коефіцієнти їх використання, а також необхідну середньоспискову чисельність робітників, необхідну для виконання виробничої програми, якщо у відповідності із розробленою калькуляцією кумулятивні затрати часу на її використання – 87500. Неробочі дні у т.ч.: вихідні 104; святкові 6.

Невиходи на роботу працівників підприємства складають на 1 робітника за рік в людино-днях:

– чергові та додаткові відпустки	24
– виконання державних обов'язків	2,5
– декретні відпустки	2,3
– лікарняні	4,2
– відпустки на навчання	1,5
– невиходи з дозволу адміністрації	1,2

	прогули	0,5
	цілоденні простой	1,3
	Календарний фонд робочого часу (КФРЧ)	365

2.2 Змістовий модуль 2. Фінансово-економічна діяльність суб'єктів господарювання та формування позикового капіталу

Тема 6. Формування позикового капіталу суб'єктів господарювання

План

- 6.1. Необхідність позикових коштів та політика запозичень.
- 6.2. Характеристика позикового капіталу за основними ознаками.
- 6.3. Кредитоспроможність позичальника.
- 6.4. Кредитне забезпечення фінансових позик.
 - 6.4.1. Забезпечення позики у вигляді застави.
 - 6.4.2. Гарантія та поручительство при отриманні позики.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Необхідність позикових коштів та політика запозичень.
2. Охарактеризуйте позиковий капітал за основними ознаками.
3. Назвіть етапи позикової політики.
4. Охарактеризуйте абсолютні та відносні показники.
5. Розкрийте сутність позики у вигляді застави.
6. Охарактеризуйте договір поруки.
7. Гарантія та поручительство при отриманні позики.

Література: [1, 2, 5, 8].

Тестові завдання :

1. Застава – це:

- а) майно, майнові права або цінні папери, які надаються кредитору як гарантія відшкодування позики у випадку невиконання позичальником умов надання позики.;
- б) цінні папери, які надаються кредитору як гарантія відшкодування позики;
- в) метод правового регулювання господарської діяльності і метод державного впливу на економіку.
- г) всі відповіді вірні.

2. Призначення позикового капіталу суб'єктів господарювання

а) підвищення ефективності основної діяльності та інвестування розвитку;

б) функція заснування та введення в дію підприємства, функція відповідальності та гарантії, захисна функція;

в) забезпечувати захист вкладників і кредиторів шляхом виплати їм компенсацій у випадку виникнення збитків.

г) всі відповіді вірні.

3. Політика запозичень - це

а) елемент фінансової політики, що забезпечує захист вкладників і кредиторів шляхом виплати їм компенсацій у випадку виникнення збитків.

б) елемент фінансової політики, що узгоджує з головними фінансовими цілями підприємства структуру капіталу в частині співвідношення власних і позикових засобів.

в) метод правового регулювання господарської діяльності і метод державного впливу на економіку.

г) підвищення ефективності основної діяльності та інвестування розвитку.

4. Класифікація позикового капіталу за ознакою строковості:

а) короткостроковий позичковий капітал (до 12 місяців);

б) довгостроковий позичковий капітал (понад рік);

в) безстроковий позичковий капітал;

г) вірні а і б

5. Предметом застави не можуть бути:

а) культурні цінності, що є об'єктами права державної чи комунальної власності і занесені до Державного реєстру національного культурного надбання;

б) пам'ятки культурної спадщини, занесені до Переліку пам'яток культурної спадщини, що не підлягають приватизації;

в) об'єкти державної власності, приватизація яких заборонена законодавчими актами, а також майнові комплекси державних підприємств та їх структурних підрозділів

г) всі відповіді вірні.

Завдання для розрахунків:

Задача 1

На підприємстві токарні верстати замінено токарними автоматами, що потребує додаткових капіталовкладень на суму 14400 грн. Річна виробнича програма підприємства 2400 виробів.

Затрати на виробництво одного виробу до заміни верстатів було 54 грн., після заміни – 48 грн.

Визначити умовну річну економію, коефіцієнт абсолютної ефективності та строк окупності додаткових капітальних вкладень.

Задача 2

Визначити доцільність інвестицій в будівництво нового заводу за показниками абсолютної ефективності, якщо відомі такі дані:

№	Показники	Сума
1	Обсяг випуску продукції, тис. шт.	100
2	Гуртова ціна виробу, грн.	200
3	Собівартість виробу, грн.	160
4	Обсяг капітальних вкладень, млн. грн.	14
5	Вартість виробничих фондів, млн. грн.	12,5

Тема 7. Спеціальні форми кредитування суб'єктів господарювання

План

7.1. Особливості проведення операції факторингу та його класифікація.

7.2. Фінансовий лізинг.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Охарактеризуйте схему факторингової операції.
2. Особливості проведення операції факторингу та його класифікація.
3. Охарактеризуйте операційний, фінансовий, зворотний та комбінований лізинг.

Література: [1, 11, 14].

Тестові завдання :

1.Факторинг – це

а) майно, майнові права або цінні папери, які надаються кредитору як гарантія відшкодування позики у випадку невиконання позичальником умов надання позики.;

б) це продаж дебіторської заборгованості на користь фінансового посередника (факторингової компанії чи банку);

в) метод правового регулювання господарської діяльності і метод державного впливу на економіку.

г) всі відповіді вірні.

2. Класифікація факторингових операцій за місцем проведення:

- а) внутрішній, міжнародний;
- б) внутрішній, імпорتنі;
- в) експортні, імпорتنі.
- г) регіональні, державні.

3. Які є типи кредиту за методом фінансового лізингу:

- а) внутрішній, міжнародний;
- б) внутрішній, імпорتنі;
- в) прямий (двосторонній), непрямий(багатосторонній);
- г) регіональні, державні.

4. Комбінованим лізингом називаються:

- а) угоди з розширення можливості фінансування основних засобів;
- б) метод правового регулювання господарської діяльності і метод державного впливу на економіку;
- в) це продаж дебіторської заборгованості на користь фінансового посередника (факторингової компанії чи банку);
- г) лізингові угоди з поєднанням умов усіх зазначених вище видів лізингу, що значно розширює можливості фінансування основних засобів через лізинг.

5. Поняття лізинг у «пакеті» означає:

- а) фінансування підприємства, за якою будинки і споруди фінансуються за рахунок кредиту;
- б) угоди з розширення можливості фінансування основних засобів;
- в) система фінансування підприємства, за якою будинки і споруди фінансуються за рахунок договору операційного лізингу;
- г) система фінансування підприємства, за якою будинки і споруди фінансуються за рахунок кредиту, а устаткування фінансується договором фінансового або операційного лізингу..

Завдання для розрахунків:

Задача 1

Невелика група підприємців має намір створити товариство, яке буде виробляти і реалізовувати лічильники виробничого призначення. Для нього потрібно знайти та орендувати придатне для виробничо-господарської діяльності приміщення, закупити офісні меблі і господарський інвентар загальною вартістю 30 000 грн., придбати виробниче устаткування на суму 70 000 грн.

В розрахунку на одиницю продукції матеріальні витрати становитимуть 48 грн., інші змінні витрати – 32 грн., невиробничі витрати – 10 грн.

Усі витрати на виробництво здійснюються рівномірно впродовж виробничого циклу. Придбання сировини, виготовлення і реалізація виробів відбувається щоденно партіями по 20 штук. Ціна на реалізацію одиниці продукції 130 грн. Матеріальні ресурси знаходитимуться у виробничих запасах протягом 20 днів, а у незавершеному виробництві – 10 днів. Запас готової продукції на складі підприємства створюватиметься приблизно на 4 доби. Між відвантаженням продукції та сплатою рахунків покупцями проходить 10 днів.

Необхідно розрахувати загальну потребу підприємців в основному і оборотному капіталі для започаткування бізнесової діяльності.

Задача 2

Збільшення випуску продукції до необхідних обсягів може бути досягнуто за рахунок реконструкції діючого підприємства або спорудження нового. Техніко-економічні показники можливих форм збільшення обсягів виробництва подано у таблиці.

Показники	Діюче підприємство		Нове підприємство
	До реконструкції	Після реконструкції	
Річний обсяг продукції, шт.	11000	30000	19000
Собівартість одиниці продукції	210	205	190
Договірна ціна одиниці, грн..	250	250	250
Капітальні вкладення, грн..	–	576000	798000
Нормативний коефіцієнт ефективності	0,15	0,15	0,15

Розрахувати приведені затрати і рентабельність продукції при різних формах збільшення обсягів виробництва.

Тема 8. Планування фінансового оздоровлення підприємства.

План

- 1.1. Чинники виникнення та діагностування кризового стану підприємства.
- 1.2. Ліквідація підприємства процедурою банкрутства.
- 1.3. Фінансова санація підприємства.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Охарактеризуйте зовнішні та внутрішні фактори виникнення та розвитку кризового стану підприємства.
2. Назвіть етапи процесу діагностики банкрутства підприємства.
3. Охарактеризуйте етапи процедури банкрутства підприємства.
4. Розкрийте сутність фінансової санації підприємства.

Література: [4, 5, 14].

Тестові завдання :

1. Фінансова криза підприємства – це:

- а) це його неспроможність у повному обсязі сплачувати податки;
- б) це його неспроможність у повному обсязі задовольняти вимоги кредиторів за фінансовими зобов'язаннями.
- в) це його неспроможність у повному обсязі сплачувати заробітну плату і дивіденди;
- г) вірної відповіді немає.

2. До зовнішніх факторів виникнення та розвитку кризового стану підприємства відносять:

- а) погіршення кон'юнктури світових товарних ринків.
- б) зменшення сукупного попиту на національному ринку та інфляційні процеси в економіці
- в) погіршення інвестиційного клімату нестабільністю політичної ситуації, господарського та податкового законодавства
- г) всі відповіді вірні.

3. Які види діагностики банкрутства:

- а) експерс-діагностика і поглиблена діагностика;
- б) внутрішня і зовнішня діагностика;
- в) регіональна і державна діагностика;
- г) всі відповіді вірні.

4. Зовнішньою ознакою банкрутства підприємства є

- а) припинення поточних розрахунків з кредиторами, проте визнати боржника банкрутом може лише арбітражний суд за позовами кредиторів або за ініціативою самого боржника.

б) припинення поточних розрахунків з кредиторами і визнання себе банкрутом;

в) припинення поточних розрахунків з кредиторами і не виплата дивідендів;

г) припинення поточних розрахунків з банками.

5. Досудова санація (добровільна санація) – це

а) заходи з відновлення платоспроможності боржника, запроваджені власниками підприємства або його кредиторами з метою запобігання банкрутству.

б) припинення поточних розрахунків з кредиторами і визнання себе банкрутом;

в) припинення поточних розрахунків з кредиторами і не виплата дивідендів;

г) припинення поточних розрахунків з банками.

Завдання для розрахунків:

Задача 1

Інвесторам представлені два варіанти інвестування проекту. Необхідно кращий варіант інвестування за індексами доходності та періодами окупності капіталовкладень. Для здійснення процесу дисконтування прийнята відсоткова ставка 10%.

№	Показник	1 варіант	2 варіант
1	Сума інвестиції, тис. грн.	15200	16400
2	Період реалізації, роки	4	4
3	Щорічні грошові потоки, тис. грн.		
	1 рік	6000	4200
	2 рік	5400	5750
	3 рік	4700	7800
	4 рік	4500	6300
Всього:		20600	24050

Задача 2

Акціонерний капітал компанії «Надія» має бета-коефіцієнт, рівний 1,2 %. Ринкова надбавка за ризик складає 8 %, а процентна ставка за відсутністю ризику – 6 %. За минулий рік компанія виплатила дивіденди в розмірі 2 дол. на акцію. Передбачається, що дивіденди будуть зростати щорічно на 8 %. На сьогодні акції продаються за ціною 30 дол. Яка вартість акціонерного капіталу підприємства?

Тема 9. Оцінювання вартості підприємства

План

9.1. Сутність та принципи оцінки вартості підприємства.

- 9.2. Основні складові елементи, що формують поняття ринкової вартості.
- 9.3. Показники оцінки вартості підприємства.
- 9.4. Методи оцінки вартості підприємства.
- 9.5. Доходний підхід до оцінки вартості підприємства.
- 9.6. Ринковий підхід до оцінки вартості підприємства.
- 9.7. Майновий підхід до оцінки вартості підприємства.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Розкрийте сутність та принципи оцінки вартості підприємства.
2. Назвіть основні складові елементи, що формують поняття ринкової вартості.
3. Охарактеризуйте показники оцінки вартості підприємства.
4. Назвіть оцінки вартості підприємства.
5. Розкрийте сутність доходного підходу до оцінки вартості підприємства.
6. Розкрийте сутність ринкового підходу до оцінки вартості підприємства.
7. Розкрийте сутність майнового підходу до оцінки вартості підприємства.

Література: [11, 12, 13].

Тестові завдання :

1. Які з наведених принципів належать до принципів оцінки вартості підприємства?

- а) корисності;
- б) централізації;
- в) очікування;
- г) декомпозиції.

2. Згідно з концепцією WACC на середньозважену вартість капіталу безпосередньо впливають такі чинники:

- а) структура капіталу;
- б) ставка податку на прибуток підприємства;
- в) величина необоротних активів;
- г) показник абсолютної ліквідності;
- д) Cash-flow від фінансової діяльності підприємства.

3. Доходний підхід до оцінки ринкової вартості підприємства включає такі методи оцінки:

а) метод прямого порівняльного аналізу продаж (метод порівняння транзакцій), метод валового рентного мультиплікатора (метод зіставлення мультиплікаторів);

б) оцінювання за відносною вартістю активів (витратний підхід), метод розрахунку чистих активів, розрахунок ліквідаційної вартості;

в) метод прямої капіталізації доходів, метод дисконтова них грошових потоків (метод непрямой капіталізації).

4. Середньозважена вартість капіталу визначається за формулою:

$$а) WACC = K_{\hat{E}} \frac{\hat{E}}{\hat{E}} + \hat{E} \frac{\hat{E}}{\hat{E}} ;$$

$$б) WACC = K_{ВВ} \frac{СК}{K} + K_{ПК} \frac{СК}{K} ;$$

$$в) WACC = K \frac{\hat{E}}{\hat{E}} + \hat{E} \frac{\hat{E}}{\hat{E}} ;$$

$$г) WACC = K_{\hat{E}} \frac{\hat{E}}{\hat{E}} + \frac{С\hat{E}}{\hat{E}} .$$

5. Важливим елементом оцінки вартості підприємства є визначення вартості:

- а) власного капіталу;
- б) позичкового капіталу;
- в) суми капіталу підприємства;
- г) оборотних активів.

Задача 1.

Акції корпорації номіналом 1000 грн. були куплені за 2600 грн. за пів року до виплати дивідендів. Дивіденд був проголошений у розмірі 10 % річних. Після оголошення про виплату дивідендів курс акцій склав 2800 грн. Визначити прибутковість акцій.

Задача 2.

Визначити доцільність інвестицій в сумі 2,5 млн. грн. на придбання підприємства та налагодження виробництва металовиробів. Протягом року буде проведено реконструкцію підприємства вартістю 300 000 грн. і реалізовано основних фондів підприємства на суму 250 тис. грн., а амортизаційні відрахування по всіх групах основних фондів становитимуть у рік близько 200 000 грн.

Передбачається зберегти профіль діяльності підприємства протягом найближчих 5 років при середній собівартості виробу 24 грн., відпускній ціні 30 грн. і щорічних обсягах випуску 800 тис. грн., дисконтна ставка 8%.

Тема 10. Фінансова діяльність підприємств у сфері зовнішньоекономічних відносин

План

- 10.1. Суть зовнішньоекономічної діяльності.
- 10.2. Ризики у зовнішньоекономічній діяльності.
- 10.3. Методи нейтралізації ризиків у зовнішньоекономічній діяльності.
- 10.4. Форфейтинг.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Охарактеризуйте сутність зовнішньоекономічної діяльності.
 2. Ризики у зовнішньоекономічній діяльності.
 3. Охарактеризуйте методи нейтралізації ризиків у зовнішньоекономічній діяльності.
 4. Розкрийте сутність форфейтингу.
- Література: [1, 5, 15, 16].

Тестові завдання :

1. Строк форфейтингу становить:

- а) від 180 до 360 днів;
- б) від 180 до 720 днів;
- в) від 180 до 900 днів;
- г) від 180 до 1800 днів.

2. Форфейтинг – це форма:

- а) субсидування;
- б) рефінансування;
- в) кредитування;
- г) депонування.

3. Під терміном «зовнішньоекономічна діяльність» розуміють:

- а) діяльність іноземних суб'єктів господарської діяльності, що має місце на території України;
- б) діяльність господарських суб'єктів України, що здійснюється за її межами;
- в) діяльність господарських суб'єктів України та іноземних суб'єктів господарської діяльності, побудована на взаємовідносинах між ними, що має місце як на території України, так і за її межами;
- г) вірної відповіді не має.

4. Продаж товарів іноземним суб'єктам господарської діяльності з вивезенням або без вивезення цих товарів через митний кордон України включаються до:

- а) імпортних операцій;
- б) експортних операцій;
- в) реімпортних операцій;

г) реекспортних операцій.

5. До основних завдань фінансиста в процесі здійснення підприємством зовнішньоекономічної операцій належать:

- а) введення відповідної документації, встановленої у законодавчому порядку, відповідно до норм здійснення зовнішньоекономічної діяльності підприємством;
- б) вибір найприйнятнішої форми розрахунків та їх організація;
- в) управління ризиками у сфері зовнішньоекономічних відносин;
- г) правильні відповіді б) і в).

Завдання для розрахунків:

Задача 1

Кожному, з наведених у лівій колонці, терміну або поняттю знайдіть відповідне положення у правій колонці:

1. Митне регулювання	- це можливі несприятливі події, що можуть відбутися і в результаті яких можуть виникнути збитки, майнові втрати учасників ЗЕД;
2. Форфейтинг	- це регулювання питань, пов'язаних з установленням мита і митних зборів, процедурами митного контролю зовнішньоекономічної діяльності та організацією діяльності органів митного контролю України.
3. Зовнішньоекономічна діяльність	- це спосіб фінансування (кредитування) зовнішньоекономічних операцій, який полягає в купівлі в експортера експортних вимог форфейтером з виключенням права регресу;
4. Ризики	- діяльність господарюючих суб'єктів України та іноземних суб'єктів господарської діяльності, побудована на взаємовідносинах між ними, що має місце як на території України, так і за її межами.

Задача 2

Визначити доцільність інвестицій в сумі 2,5 млн. грн. на придбання підприємства та налагодження виробництва металовиробів. Протягом року буде проведено реконструкцію підприємства вартістю 300 000 грн. і реалізовано основних фондів підприємства на суму 250 тис. грн., а амортизаційні відрахування по всіх групах основних фондів становитимуть у рік близько 200 000 грн.

Передбачається зберегти профіль діяльності підприємства протягом найближчих 5 років при середній собівартості виробу 24 грн., відпускній ціні 30 грн. і щорічних обсягах випуску 800 тис. грн., дисконтна ставка 8%.

ТЛУМАЧНИЙ СЛОВНИК ТЕРМІНІВ З ДИСЦИПЛІНИ «ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ»

Грошовий потік (cash flow) – це результат руху коштів внаслідок операційної, інвестиційної та фінансової діяльності. Це різниця між вхідними та вихідними грошовими потоками.

Дефіцитний грошовий потік виникає у разі перевищення за період витрат коштів над їх надходженнями, що може бути як одиничний випадок, так і впродовж відносно тривалого часу.

Зовнішньоекономічна діяльність – діяльність господарюючих суб'єктів України та іноземних суб'єктів господарської діяльності, побудована на взаємовідносинах між ними, що має місце як на території України, так і за її межами.

Імпорт (імпорт товарів) – купівля українськими суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності в іноземних суб'єктів господарської діяльності товарів з ввезенням або без ввезення цих товарів на територію України, включаючи купівлю товарів, призначених для власного споживання установами та організаціями України, розташованими за її межами.

Інноваційний ризик – можливість втрат, що виникають внаслідок вкладення підприємством коштів у виробництво нових товарів (послуг), які, можливо, не знайдуть попиту на ринку.

Інформаційний ризик – ризик відсутності, невизначеності чи недостовірності інформації, що стосується юридичної бази для підготовки контракту, стану справ партнера і його банку, загального стану ринку товарів (послуг), на якому функціонує підприємство.

Кон'юнктурний ризик – можливість втрат через зміну ринкової кон'юнктури, зміну як економічного стану виду економічної діяльності, в якій функціонує підприємство, так і суміжних з нею видів.

Кредитоспроможність суб'єкта господарювання – оцінка кредитором наявності у позичальника передумов для одержання кредиту і його повернення в повній сумі за обумовлену плату у встановлений термін.

Надлишковий грошовий потік характеризує перевищення припливу коштів над витратами, створює умови для інвестиційного

розвитку підприємства реальними проектами та фінансовими вкладеннями.

Некомерційне господарювання – це самостійна систематична господарська діяльність, що здійснюється суб'єктами господарювання, спрямована на досягнення економічних, соціальних та інших результатів без мети одержання прибутку.

Номінальна вартість акцій (часток) – це та вартість, яка відображається в сертифікаті акцій (чи у свідоцтві учасника) та в умовах їх випуску і береться до уваги при визначенні кількості голосів на зборах та реалізації інших прав власників. Сукупна номінальна вартість корпоративних прав, випущених підприємством, становить його номінальний, або статутний, капітал.

Операційна діяльність – це діяльність підприємства, пов'язана з виробництвом та реалізацією продукції (товарів, робіт, послуг), що є головною метою створення підприємства і забезпечує основну частку його доходу, а також інші види діяльності, які не підпадають під категорію інвестиційної чи фінансової діяльності.

Пайовий капітал – це сукупність коштів фізичних і юридичних осіб, добровільно розміщених у товаристві відповідно до установчих документів для здійснення його господарсько-фінансової діяльності.

Персонал підприємства – це сукупність постійних працівників, що отримали необхідну професійну підготовку та мають досвід практичної діяльності.

Платоспроможність підприємства – здатність підприємства своєчасно розраховуватись за усіма поточними зобов'язаннями вимагаючи повернення позик.

Політика запозичень – елемент фінансової політики, що узгоджує з головними фінансовими цілями підприємства структуру капіталу в частині співвідношення власних і позикових засобів, структуру позикових засобів в частині співвідношення довгострокового, середньострокового і короткострокового запозичення, а також визначає оптимальні інструменти запозичення.

Політичний ризик – це можливість виникнення збитків чи скорочення розмірів прибутку внаслідок державної політики регулювання зовнішньоекономічних відносин.

Ресурси виробництва – ширше поняття, ніж його фактори. Ресурси (природні, трудові, соціальні) можуть бути залучені до виробничого процесу, а фактори виробництва – це економічна категорія, що означає реально залучені у виробництво ресурси.

Ризик – це можливі несприятливі події, що можуть відбутися і в результаті яких можуть виникнути збитки, майнові втрати учасників ЗЕД. Ризики, зовнішні щодо контракту, поділяються на політичні та маркетингові.

Ринковий курс акцій – це вартість, за якою акції можуть купуватися і продаватися на біржах, позабіржових торговельно-інформаційних системах та позабіржовому ринку.

Статутний (номінальний) капітал – це сума вкладів власників підприємства в його активи за номінальною вартістю згідно із засновницькими документами. Це та сума капіталу, в межах якої засновники підприємства (зокрема АТ, ТОВ) несуть матеріальну відповідальність перед його кредиторами. Саме тому зменшення статутного капіталу за наявності заперечень кредиторів не допускається.

Транспортні ризики – ризики, які виникають у зовнішньоекономічній діяльності при укладенні зовнішньоекономічних угод, а саме при переміщенні товару від продавця (постачальника) до покупця.

Трудові ресурси – це частина працездатного населення країни, що за своїми віковими, фізичними, освітніми даними відповідає певній сфері діяльності.

Фінансово-економічна діяльність суб'єкта господарювання – це дії з формування і використання його фінансових ресурсів, які мають форму економічно обґрунтованих управлінських рішень.

Форфейтинг – це спосіб фінансування (кредитування) зовнішньоекономічних операцій, який полягає в купівлі в експортера експортних вимог форфейтером (комерційним банком чи спеціалізованою компанією) з виключенням права регресу (зворотної вимоги).